N° 126. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 20 October.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 19 october.

Gisteren had in eene plegtige openbare zitting van het provinciaal geregtshof in Zeeland de installatie plaats van den heer mr. J. P. van der Bilt, bij koninklijk besluit van 22 september ll. tot raadsheer benoemd.

Onmiddelijk na de opening der zitting werd de nieuw benoemde door den heer griffier binnengeleid, waarop de heer procureur generaal het woord bekwam. Hij ving aan met te herinneren dat de vacature welke thans vervuld werd, ontstaan is door het overlijden van den heer mr. S. de Wind, die gedurende meer dan twintig jaren de betrekking van vice-president vervulde, en met onbetwistbaar talent de beraadslagingen leidde. Hij stelde verder voor oogen hoe de overledene door allen werd geëerd en gevierd als ambtenaar en als mensch. Hij schetste daarop in het kort de verdiensten van den heer de Wind als regtsgeleerde en lid van het hof, besprak de vele door hem in het licht gegevene geschriften, zoo van regtskundigen als geschiedkundigen aard, om meer in het bijzonder na te gaan wat de regterlijke magt en de maatschappij in hem verloren hebben.

Vervolgens rigtte hij het woord tot den heer van der Bilt. De vele blijken van bekwaamheid door dezen in zijne vorige ambtsbedieningen aan den dag gelegd — zeide spreker — zoowel in de betrekking van kantonregter te Tholen, welke hij sedert 1851 bekleedde als gedurende zijnen loopbaan als lid der arrondissements regtbank te Zierikzee; waartoe hij in 1855 werd benoemd, hadden het hof genoopt hem aan het hoofd der aanbevelingslijst te plaatsen. Hij wenschte den heer van der Bilt er geluk mede, dat de koning die keuze had bekrachtigd, en hoopte dat het hem mogt gegeven zijn in zijnen nieuwen werkkring vele jaren met vrucht te arbeiden.

Hij verzocht hierop voorlezing van het koninklijk besluit der benoeming en van de acte van eedsaflegging voor den hoogen raad der Nederlanden, waaraan door den heer griffier werd voldaan.

De president jhr. mr. A. P. van Doorn gaf mede een overzigt van den ambtsloopbaan van mr. de Wind, rigte eene hartelijke toespraak tot den nieuw benoemde en bragt hem de gelukwenschen namens de leden van het hof over, waarna hij zich aanbeval in de welwillende medewerking van hem en de overige leden, welke hij nu des te meer behoefde, daar er geen vice-president zou worden benoemd. Hij verklaarde hierop den heer van der Bilt als raadsheer geinstalleerd, en verzocht hem zitting te nemen.

De heer van der Bilt het woord bekomen hebbende, verklaarde niet dan na nauwgezet overleg tot het besluit te zijn gekomen, dat hij de betrekking, waarvan de benoeming hem had verrast, moest aannemen. Hij besefte ten volle het gewigtige van den werkkring, waartoe hij geroepen was en de vele bekwaamheden die tot eene goede vervulling werden gevorderd, maar het eervolle der benoeming en de vaste wil om zijne krachten ten nutte der maatschappij aan te wenden, hadden er toe bijgedragen om hem tot de aanvaarding te doen besluiten. Hij hoopte dat, nu hij zitting nam naast mannen van rijperen leeftijd en rijpere ondervinding, deze hem hunne vriendschap en achting, waarin hij zich minzaam aanbeval, niet zouden onthouden.

Vervolgens ook de heeren griffier en substituut griffier, de advocaten en procureurs afzonderlijk toesprekende, verklaarde hij, met aanbieding zijner welwillendheid, op aller vriendschap en achting hoogen prijs te stellen en drukte de hoop uit, zijner zijds zich die te zullen waardig maken.

Heden werden ter teregtzitting der arrondissements regtbank alhier conclusien genomen in de bekende zaak der Koloniale bank van Engeland, op en tegen jhr. W. R. Boddaert, in zijne betrekking van zich gekwalificeerd hebbende te zijn directeur eener negotiatie ten behoeve van diverse planters in Rio Essequebo en Demerary, opgerigt te Middelburg in 1766.

Namens de eischeres werd ten principale geconcludeerd, dat het der regtbank zoude mogen behagen den gedaagde, zelfs bij lijfsdwang, te verooroordeelen eene som van f 23,035,62½, met de intressen daarvan sedert den dag der in verzuim stelling, aan de eischeres op te leggen en te betalen, en wijders dit vonnis te verklaren uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hooger beroep en cassatie; alles met veroordeeling van den gedaagde in de kosten van het geding.

Namens den gedaagde werden bij antwoord drie middelen van niet ontvankelijkheid der eischeres in hare vordering voorgesteld en de ongegrondheid van den eisch verder bestreden, met de bewering dat, al ware de eischeres al ontvankelijk in hare vordering, de gedaagde desechter, niet meer aansprakelijk zou zijn, dan voor een vierde der gevorderde som, als zijnde hij in zijne betrekking van commissaris en directeur der negotiatie bovengemeld niet solidair aansprakelijk.

Na het nemen van conclusien van re- en dupliek werd den dag voor het houden der pleidooijen in dezen, op 7 december aanstaande, bepaald.

Gisteren avond ten half negen ure werd brand ontdekt in eene bergplaats van hout, gelegen achter de smederij van D. de Kam, op het Smidsbolwerk. Door spoedig aangebragte hulp van de brandweer was men den brand spoedig meester. De oorzaak is onbekend.

Om zich een beter denkbeeld te maken van den ongelukkigen toestand van de beide eskadrons dragonders, vroeger te Leeuwarden in garnizoen, en thans te 's Bosch ingelegerd, diene, dat van de 250 man er thans slechts 60 onder de wapenen kunnen komen. De overige 190 liggen hier en daar aan de koorts.

Van 7 tot 15 dezer zijn te Leijden 147 personen door de cholera aangetast, en 87 lijders gestorven. In het ziekenhuis in de Lakenhal waren den 15 dezer 25 zieken.

Te Schiedam zijn van 7 tot 14 dezer 28 personen door de cholera aangetast, 14 hersteld, 15 overleden. In behandeling bleven 14 lijders.

Het Handels en effectenblad meldt dat de burgemeester van Amsterdam, de heer Messchert van Vollenhoven, ll. zondag een langdurig gehoor bij Z. M. den koning heeft gehad.

Benoemingen en besluiten.

Benoemd, bij besluit van 16 dezer, tot burgemeester der gemeente Gorinchem de heer W. A. Viruly Verbrugge.

Vergunning verleend, bij besluit van 15 dezer, aan den heer R. H. Nierstrasz, om zijne standplaats als notaris over te brengen van Krimpen op de Lek naar de gemeente Rotterdam, en zijn voorts benoemd tot notarissen ter standplaats Rotterdam, mr. W. P. A. Voorendonk, advokaat en candidaat-notaris aldaar, en den heer J. L. van Dam, mede candidaat-notaris aldaar.

Benoemd, bij besluit van 15 dezer, tot notarissen te Amsterdam, de heeren W. Kroese en J. H. Richard, beiden candidaat-notaris aldaar.

Benoemd, bij besluit van 15 dezer, tot 1e. luitenant-kwartiermeester (naar ouderdom van rang) bij het 8ste regement infanterie, den 2e luit-kwartierm. H. Balk, van het korps: tot 2e luit-kwartierm. bij het 7e regement infanterie, den sergeant-titulair J. S. Diephuizen, van het instructie bataillon; bij het 8e regement infanterie, den sergeant-titulair H. J. Bronner, van het 5e regement van het wapen.

Benoemd bij besluit van 5 dezer, den heer L. P. Kerdijk, te Ambriz, tot consul der Nederlanden in de portugesche bezittingen ter Zuid-Westkust van Afrika.

Goedgevonden, bij besluit van 14 dezer, aan den zeeloodsschipper G. G. Molenaar, de zeeloodsen P. A. Kaale, P. W. Roda, A. P. Rotgans, K. Ree, W. H. Bruyn, D. N. de Boer, de loodskweekelingen J. J. Klijn, J. E. Koop, en den matroos W. G. Molenaar, gezamenlijk de bemanning uitmakende van de Terschellinger loodsboot no. 1, te vergunnen het dragen van de door de britsche regering hun toegekende zilveren medaille, als bewijs van erkentelijkheid voor de redding van zes man der equipage van het op den 6 maart dezes jaars in de buitengronden van Terschelling gestrande engelsche barkschip El-Dorado.

Kerk- en schoolnieuws.

De najaarszitting der algemeene Synodale commissie is den 12 dezer met eene korte toespraak van den president, den heer H. G. J. van Doesburgh aan de leden en aan den secretaris den heer S. van Hasselt, bij gelegenheid der aanvaarding van zijne nieuwe betrekking, voor geopend verklaard. De vergadering was overigens zamengesteld uit de heeren: P. Hofstede de Groot, praeadviserend hoogleeraar; P. A. C. Hugenholtz, vice-president; dr. F. J. J. A. Junius, mr. J. Versfeldt, J. J. Swiers, jhr. W. F. L. C. ridder van Rappard, R. J. Koning, terwijl de heer mr. J. H. de Sitter, door ongesteldheid en diens secundus de heer mr. J. J. van Deinse, door ambsbezigheden verhinderd waren deze zitting bij te wonen.

Marine en leger.

De oorlogstoomschepen Vesuvius, onder bevel van den luit. ter zee 1e klasse J. O. H. Arntzenius en De vice-admiraal Koopman, de kapitein-luit. ter zee C. V. Zwaanshals, zijn respectivelijk den 12 en 13 dezer van de reede van Plymouth naar zee vertrokken. Het eerste naar Curaçao het tweede naar Oost Indie bestemd.

Kolonien.

Uit de zuid- en oosterafdeeling van Borneo zijn per landmail tijdingen ontvangen, loopende tot 29 julij. De krijgsverrigtingen hadden zich bepaald tot eenige verkenningen, welke tot eene ontmoeting met eene der zwervende benden opstandelingen hebben geleid, waarbij hun weder eenige afbreuk is gedaan. De commissie van bestuur was zeer bereidwillig in het opvolgen van bevelen, evenzoo de overige prinsen en de bevolking van Martapoera; evenwel heerschte daar nog geene bedrijvigheid.

Te Pengaron, waarmede de gemeenschap voortdurend ongestremd blijft, sprak men van nog te verwachten aanvallen, die echter niet verwezenlijkt zijn geworden. Met meer grond werd Poeloe Petak met eenen nieuwen aanval der Dayaks van Kahayah bedreigd geacht. Over het geheel kwamen de verschillende berigten daarin overeen, dat de nog zwervende benden gebrek aan levensmiddelen begonnen te ondervinden en zeer moeijelijk waren te zamen te houden, vermits het grootste gedeelte door dwang genoodzaakt is mede te doen.

Per telegraaf van Samarang zijn van Bandjermasin berigten ontvangen, dat zoowel de tuchtiging, welke de opstandelingen aan de Kapoeas van Zr. Ms. oorlogstoomschip Celebes hadden ontvangen, als de daarop gevolgde inname en vernieling van eene sterkte, en van een versterkt vlot, op de bevolking zeer veel indruk gemaakt had. Aan den gouvernements commissaris was berigt, dat de rijksbestierder, die men nog te Amoentai geloofde, zich te Karang-Intan ophield. Genoemde commissaris zou zich onmiddelijk derwaarts begeven om zich hiervan te overtuigen.

— Van Makasser zijn berigten ontvangen, loopende tot den 5 dezer maand. Een detachement van 100 man infanterie en het detachement kavalerie van Semangi zijn den 26 julij jl., onder bevel van den kapitein der infanterie Baay, naar Laboeadja (een berg-regentschap der noorder districten) opgerukt, doch hebben geene vijanden ontmoet. Door inlandsche troepen, onder aanvoering van den tolk Trouerbach, zijn ook vruchtelooze pogingen gedaan om zekeren Daing Pageso met zijne volgelingen op te sporen. Den 4 augusten is de uit Boni gevlugte aanvoerder Aroe Palaka, begeleid door den ambtenaar Bakkers en vergezeld van een honderdtal volgelingen, met het oorlogstoomschip Madura van Makasser naar Boelekomba vertrokken, ten einde van daar uit zijnen invloed op de bevolking van

Sandjai ten onzen gunste te doen gelden. Met dat doel is hij in het bezit gesteld van eenige exemplaren eener proclamatie, waarvan de strekking is om de Boniren te overtuigen, dat hunne koningin door slechte raadslieden wordt misleid, dat het gouvernement den oorlog niet zal opgeven, voordat het voldoening heeft verkregen, en dat al wie zich aan Aroe Palaka aansluit, bij hem onder de bescherming van het gouvernement rust en vrede zal vinden. Uit de voorstellen, door Aroeng Lompengan bij gelegenheid eener zamenkomst met den adsistent-resident der noorder-districten te Maros gedaan, is gebleken dat Sopeng nog voor Boni met het gouvernement vrede wensch te maken.

De gezondheidstoestand der troepen verbetert over het algemeen slechts langzaam; er blijft bij officieren en manschappen eene morele ter neergedruktheid heerschen, die nadeeligen invloed uitoefent. De tijding, dat zij naar Laoa retourneren zullen, en versche bataillons, zoo als men zegt, het 4de en 11de, voor de 2de expeditie bestemd zijn, zal zeker in dit opzigt eene gunstige uitwerking hebben. Met de Ouderkerk aan den Amstel worden weder 7 officieren en p. m. 70 manschappen naar Java vervoerd, welke de Badjoasche koorts hier niet te boven kunnen komen.

Zeker is het, dat de 2de expeditie haar doel gemakkelijk zal bereiken, want door den overgang van Aroe Palacca zijn de zaken veel veranderd: buitendien moet er erge verdeeldheid heerschen in het rijk van Boni, en de koningin wordt meer en meer van hare vasallen verlaten, zoo dat het bijkans zeker is, dat bij het verschijnen eener nieuwe magt, die spoedig en met klem ageert, het volk tot ons zal overslaan.

— Omtrent het palembangsche kan het volgende worden *medegedeeld. In de laatste dagen der maand julij zijn van* Lahat en Padang (Marga Semidang) eenige militaire excursien in de Goemay Talang en Goemay Oeloe gemaakt, ten einde te trachten Pirahoen in handen te krijgen en zijn aanhang geheel te vernietigen. De talang Kepayang, de schuilplaats van dien persoon, werd door de muitelingen verdedigd. Spoedig zijn zij echter op de vlugt gedreven, met achterlating van eenige wapens en andere goederen. Bij die gelegenheid zijn twee militairen, een pradjoerit en twee koelis ligt gewond. Uit de Kesam zijn de tijdingen geruststellend. Te Djambi was niets bijzonders voorgevallen.

— De gouverneur-generaal zette zijn reis voort over een gedeelte van Java en Madura.

Afloop verkoopingen en aanbestedingen.

Arnemuiden 17 october.

Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen aan de keersluis in het arnemuidsche kanaal met de bijlevering van de daartoe vereischte bouwstoffen en gereedschappen, aangenomen door den heer J. J. van Uije alhier voor de som van f 3230,—.

Staten generaal.

Het voorloopig verslag der tweede kamer over het wetsontwerp tot bekrachtiging van eenige artikelen der concessie voor de Noorder- en Zuiderspoorwegen is thans bij de regering ingediend. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Door onderscheidene leden werd teruggekomen op de vroeger gemaakte opmerking, dat de regering tegenover de aanvragers om concessie van spoorweglijnen en met opzigt tot het verleenen van zoodanige concessien eene gedragslijn gevolgd heeft, die zich niet wel verklaren laat. Wat in de Memorie van beantwoording op het voorloopig verslag wegens den Zuiderspoorweg tot verdediging dier handelwijze wordt aangevoerd, had deze leden geenszins bevredigd. Voortdurend scheen te blijken dat de regering, eenmaal besloten hebbende om den aanleg van spoorweglijnen van rijkswege krachtig te ondersteunen, niet zoo zeer eene keuze uit de bij haar ontvangen aanvragen om concessie gedaan, als wel personen uitgekozen heeft die zij met concessien wilde begunstigen, en dat zij met deze personen uitsluitend heeft willen blijven onderhandelen, ook dan wanneer de loop der zaak tot het opleggen van voorwaarden of het voorschrijven van rigtingen drong, met de oorspronkelijke inzigten der begunstigden lijnregt in strijd. Meer dan één blijk is voorhanden dat alle aanvragen om concessie, van anderen dan de begunstigde concessionarissen uitgegaan, kunstmatig ter zijde zijn gesteld, ofschoon daarbij aanbiedingen werden gedaan vergelijkenderwijs voordeelig voor 's rijks schatkist te noemen. Op nieuw werden voorbeelden aangehaald van aanvragen om concessie, waarop, in weerwil van herhaalden aandrang, nooit eenig antwoord ontvangen is. Ten bewijze dat de handelwijze der regering omtrent bepaalde aanvragen om concessie moeijelijk te regtvaardigen is, beriep men zich op het gebeurde met den heer Suermondt en andere kapitalisten en aanzienlijken, die, volgens hun in de maand julij jl. aan de kamer ingezonden adres, van deelneming aan den aanleg van den Zuiderspoorweg zijn uitgesloten, omdat zij te sterk op de dadelijke opneming der zeeuwsche lijn in het plan bleven staan, dat is op eene voorwaarde, aan de tegenwoordige concessionarissen van dien zelfden Zuiderspoorweg opgelegd.

Hierop volgen een aantal vragen betrekking hebbende op voordeeliger aanbiedingen, welke, men meent dat aan de regering gedaan zijn, doch door haar niet in aanmerking zijn genomen. Men is van oordeel dat daarbij 's lands belangen niet genoegzaam zijn behartigd.

In drie der afdeelingen [illegible] op nieuw ijverige voorstanders der staats spoorwegen op[illegible], en hunne zienswijze wordt in het verslag in het breede uiteen gezet.

Hunne redeneringen vonden echter van de zijde der meerderheid geene opzettelijke tegenspraak, omdat deze het, na al het deswege voorgevallene, als eene besliste zaak beschouwde, dat de aanleg en exploitatie der spoorwegen hier te lande aan den ondernemingsgeest van bijzondere personen of maatschappijen zullen worden overgelaten.

Het vraagstuk omtrent de verbetering der gemeenschap van Amsterdam met de zee kwam in twee der afdeelingen ter sprake. Er waren leden die zich met de handelwijze der regering te dezen aanzien geenszins te vreden toonden. In de eerste plaats keurde men het af dat op een tijdstip als het tegenwoor*dige, nu het er op aankwam om groote geldelijke offers tot ver*betering der binnen- en buitenlandsche gemeenschap te brengen, al wat dit groote werk betreft nog in de lucht hangt, niettegenstaande het met geheel het stelsel onzer handelsgemeenschap in onmiddellijk verband staat.

In de tweede plaats heeft het bevreemd, dat, terwijl de regering verklaart dat het haar met dit groote werk allezins ernst is, zeer onlangs op haren last aan de gemeente Amsterdam een brief is geschreven, waaruit blijkt dat het niet zal doorgaan tenzij door die gemeente daarvoor een aanzienlijke bijdrage worde verstrekt. Een kanaal, waaraan men meende dat in 't algemeen belang behoefte bestond, wordt daardoor op eens verklaard grootendeels slechts van een lokaal belang te zijn.

Het denkbeeld der regering om thans, de bekrachtiging der beide concessien voor den Noorder- en Zuiderspoorweg in ééne en de zelfde wet te begrijpen, vond bij verscheidene leden afkeuring, ofschoon er onder deze leden waren die bij den tegenwoordigen stand der zaak het niet waagden nog op eene splitsing aan te dringen. Men kon in deze zamenkoppeling niets anders zien dan een middel om de ijverige voorstanders der Zuiderspoorwegen ook voor de Noorderspoorwegen te winnen, en omgekeerd. Aan de kamer werd daardoor eene soort van dwang aangedaan. Sommigen zouden zich gedrongen kunnen gevoelen, om ter wille van hetgeen zij in het algemeen belang wenschelijk rekenden, ook met een onderdeel van het voorstel te vereenigen, dat door hen niet werd goedgekeurd.

De overige leden deelden niet in deze bezwaren en achtten de handelwijze der regering in dit opzigt niet slechts verklaarbaar, maar zeer wel te regtvaardigen. Zij kon als het natuurlijk gevolg der laatste over dit onderwerp door de kamer aangenomen motie van orde worden beschouwd, aan welke motie het denkbeeld ten gronde lag, dat de zaak der Zuiderspoorwegen, wegens het naauw verband met die der Noorderspoorwegen, gelijktijdig met deze behoorde te worden afgedaan. Inderdaad is dat verband niet te miskennen. De thans ontworpen lijnen vormen één zamenhangend geheel. Zij hebben evenzeer, ofschoon dan ook in onderscheidene rigtingen, versnelde en verbeterde gemeenschap met het buitenland ten doel. Daarenboven is van de beslissing der gewigtige vraag, welk uitgangspunt, Arnhem of Utrecht, voor de noorderlijn te kiezen zij, de rigting der zuiderlijnen afhankelijk, en zou dus de zaak dezer laatste door een afzonderlijk besluit omtrent de noorderlijn worden gepraejudicieerd. Eigenlijk behoort hier geene sprake te zijn van zuiden of noorden, maar, al zijn ook voor den aanleg der lijnen twee concessien verleend, bij de beoordeeling daarvan het gemeenschappelijk belang des lands in 't oog worden gehouden.

De bedenkingen welke tegen de noorderlijn worden in het midden gebragt, zijn zeer uiteenloopend, en betreffen meerendeels de rigting der verschillende lijnen en de aansluiting aan de duitsche grenzen.

Voor de verbinding van noord en zuid, toonden de meerderheid zich gunstig gestemd, of meende bij den tegenwoordigen stand der zaak daarin te moeten berusten.

Door haar werd op den voorgrond gesteld, dat voor de verzekering eener goede gemeenschap binnen 'slands en naar buiten twee rivierovergangen hoogst wenschelijk zijn, en dat daardoor de leemte wordt aangevuld, die in het vroegere regeringsplan bestond. Men stemde gaarne toe, dat wanneer onze geldelijke toestand niet gedoogde, meer dan een rivierovergang te maken, deze, zoo mogelijk, in 't midden des lands moest worden tot stand gebragt. Eenigen dezer leden zouden, zoo op dergelijken grond één overgang door het midden des lands ware voorgesteld, zich daartegen niet hebben verzet. Maar Nederland bevond zich niet in zoodanige omstandigheid, dat het zich enkel en alleen door vrees voor te groote kosten van dien dubbelen overtogt der rivier moest laten afschrikken. De daaruit voortvloeijende uitgaven waren niet te buitensporig voor onze financiele krachten. Te regt derhalve had de regering aan den aandrang toegegeven om den tweeden overgang bij Arnhem en Nijmegen, in een vorig voorstel te zeer naar eene verwijderde toekomst verschoven, in het dadelijk uit te voeren plan op te nemen. Bovendien was het de vraag, of indien aan het verlangen van Amsterdam toegegeven wierd, en de overtogt der rivieren dus in 't midden des lands plaats had, [illegible] overbruggen der rivieren ten behoeve der lijnen van Rotterdam tot Maastricht, van Arnhem tot Venlo en van Tilburg tot Nijmegen te verstrekken, bedragen de aanmerkelijke som van 20 millioen. Zou, wanneer slechts één overtogt in het midden des lands tot stand wierd gebragt, de uitgave zoo veel minder zijn? Er bestond reden om er aan te twijfelen. De spoorweglijn zou dan door een inundatie-terrein moeten loopen, waar men wel eens heeft voorgesteld vlugtheuvelen aan te leggen, en de spoorwegdam eene kolossale breedte en hoogte zou moeten bezitten. Groote kunstwerken zouden daar noodig zijn om de landstreek voor het geval van ijsverstopping, zoo veel mogelijk te beveiligen. Op bepaalde punten zouden de dijken twee uren lang moeten worden opgehoogd en nevens onze rivieren laterale kanalen aangelegd. Van zoo veel belang zijn dat deze buitengewone werken, dat de kosten daarvan, met die der bruggen zelve, zoo als men meende te begrooten, tot 16 à 17 millioen zouden klimmen, onverminderd het millioen voor de overbrugging van de Maas te Venlo. Het mag dus wel aangenomen worden, dat de kosten van den enkelen rivierovergang in 't midden des lands en die der thans voorgestelde twee overgangen niet zoo ver uiteenloopen, als men bij den eersten opslag vermoeden zou.

Wanneer eenmaal het maken van twee rivierovergangen was aangenomen, moest, naar het gevoelen der meerderheid, ontwijfelbaar een *dier overgangen in het westen des lands worden tot* stand gebragt, en dus de lijn over Rotterdam, Dordrecht en den Moerdijk loopen. Wierd die rigting niet gevolgd, men zou willekeurig en zonder eenige afdoende reden, de Maassteden, thans in het bezit van ver het grootste deel van onzen transitohandel, van de voordeelen berooven, die de natuur zelve haar geschonken heeft; Dordrecht ten eenenmale van de spoorweggemeenschap uitsluiten, en ter kwader ure van de kortste verbinding onzer voorname koopsteden aan de eene zijde met Belgie en Frankrijk, aan de andere met den linker Rhijnoever afstand doen. Alleen het mededingende Antwerpen zou daarbij kunnen winnen. Wel werd de zwarigheid gemaakt of het overbruggen van zulk een breed water als het Hollandsch diep niet onuitvoerbaar zou worden bevonden, doch men antwoordde dat deskundigen in die overbrugging zelve geenerlei afdoend bezwaar zien, en de meening voorstaan dat daarbij enkel het vraagstuk van het uitgeven eener zeer aanzienlijke som gelds te pas komt. Welligt zal het moeijelijker vallen bij het bouwen van bruggen tegenover Rotterdam en Dordrecht de belangen der daar zoo drukke scheepvaart met die van het spoorwegverkeer overeen te brengen, dan de brug over het Hollandsch diep behoorlijk te leggen. Gevaar voor ijsverstopping ten gevolge van het bestaan dier brug is niet te vreezen.

Maar worden dan, vroeg men, door het kiezen van Rotterdam als westelijk uitgangspunt voor den Zuiderspoorweg de belangen van Amsterdam niet gekrenkt? Men erkende daarbij gaarne dat die belangen zwaar in de schaal moesten wegen; maar kon toch niet inzien dat Amsterdam reden heeft om zich zoo hevig over verongelijking te beklagen. In de Memorie van beantwoording wegens den Zuiderspoorweg wordt overtuigend aangetoond, dat zoo, in plaats van de beide rivierovergangen, één enkele in het midden des lands wierd aangelegd, Amsterdam, wat het internationaal verkeer betreft, niets zou winnen, maar daarentegen Rotterdam veel zou verliezen. De weg van Amsterdam langs den Hollandschen spoorweg over Rotterdam naar Belgie en Frankrijk is zelfs korter dan die over de vroeger ontworpen lijn Maarsbergen-'s Hertogenbosch. Evenzoo is de weg van Amsterdam over Arnhem en Nijmegen naar Venlo nog iets korter dan die over Maarsbergen en 's Hertogenbosch, en wordt dus, wat de zoo belangrijke aansluiting aan den linker Rhijnoever betreft, door de hoofdstad veeleer gewonnen dan verloren. Het is waar, Amsterdam zal bij het volgen van het regeringsontwerp niet op eene geschikte wijze met 's Hertogenbosch verbonden zijn; maar daartegenover staat dan toch, dat de spoorweggemeenschap tusschen de hoofdstad en geheel Zeeland veel te wenschen zou overlaten, als die over 's Bosch moest plaats hebben; terwijl alsdan ook van de zuidhollandsche handelsteden een groote omweg naar Vlissingen en geheel Zeeland zou moeten worden gemaakt.

's Hertogenbosch is zeker een belangrijk middenpunt van binnenlandsch verkeer, maar toch niet van zoo overgroot gewigt dat daaraan alleen de kortste verbinding onzer handelsteden met het buitenland en menig voordeel van binnenlandsche gemeenschap zou moeten worden opgeofferd. Te regt wordt door de regering opgemerkt, dat bij het aannemen der lijn Maarsbergen-'s Hertogenbosch de verbinding van de noordoostelijke provincien met Noordbrabant, Limburg en den linker Rhijnoever veel zou verliezen.

[illegible] die alles waren ook onder de meerderheid [illegible] lijn Rotterdam-Dordrecht-Moerdijk behouden [illegible] van eene andere rigting aan de meer ooste- [illegible] overgroot bezwaar niet zouden zien, mits de beden- [illegible] tot het gevaar voor onze dijken uit den weg te [illegible]. Anderen evenwel hielden het er voor, dat van de gekozen rigting voor de oostelijke lijn bij den tegenwoordigen stand der zaak in geen geval moest worden afgeweken.

Door de leden, die het denkbeeld der regering omtrent de rivierovergangen bestreden, werden bij de verdediging van één overgang in het midden des lands niet zoo zeer de belangen van Amsterdam en Rotterdam tegenover elkander gesteld, als wel daarop gewezen, dat door het leggen van zulk eene centrale hoofdlijn, waarvan naar mate der behoefte, zijlijnen links en regts konden uitgaan, eene meer beknopt, meer geconcentreerd, [illegible] aangenomen; het zuiden, en noorden op de meest [illegible] gebonden, en wat men daarvan ook zeg- [illegible] bespaard zouden worden.

Nog eene [illegible] scheen bij de behandeling dezer [illegible] nog verloren. Zij betreft het defensiestelsel. Tot nu toe is door degenen, die zich met dit punt bezig hielden, steeds beweerd, dat vermits de linie van Utrecht de basis onzer verdediging uitmaakt, de spoorweg van die linie moest uitgaan. Daardoor alleen scheen eene zamentrekking van strijdkrachten achter de linie en eene goede verdediging daarvan mogelijk. Maar hoe zal het dan zijn, als de linie zelve uit het zuiden niet op de kortste en gemakkelijkste wijze te bereiken is, en daarentegen zich ten oosten en westen spoorweglijnen bevinden, waarvan de vijand gebruik maken kan? Men kan er zich geen helder denkbeeld van vormen en vraeg, of de minister van oorlog over deze voordragt was gehoord; *zoo ja, of dan plotseling een ander* defensiestelsel dan het tot nu toe voorgestane was aangenomen.

Omtrent de Zuiderlijn is in twee der afdeelingen met nadruk teruggekomen op het verlangen, dat de overtogt van het Sloe niet door middel van eene brug, maar van een dam mogt plaats hebben. Het heeft bevreemd, in de Memorie van beantwoording wegens den Zuiderspoorweg te lezen, dat indien tot het uitvoeren dier werken nader vergunning mogt worden gevraagd, de regering gaarne zal medewerken om de brug door een dam te vervangen en dan tevens het in zoodanig geval vereischte kanaal van Middelburg naar Vlissingen te maken. De regering komt daardoor eenigermate in tegenspraak met het- [illegible] volgt, [illegible] gaan over de wenschelijkheid om den aanleg van den spoorweg en de daartoe te verleenen concessie niet met dit vraagstuk te verwikkelen. Zij schijnt tevens uit het oog te verliezen, dat in art. 84 der concessie van den Zuiderspoorweg bepaald van »de brug van het Sloe" gesproken wordt. *Wat daarvan zij, men bleef van gevoelen, dat het* maken van den dam zich ver boven dat van de brug aanprijst. Voor de brug wordt in de concessie eene som van f 2,600,000 uitgetrokken. Toen in 1851 eenige aanzienlijke Zeeuwen concessie voor de afdamming van het Sloe vroegen, aan welke aanvrage uit den aard der zaak het graven van het kanaal door Walcheren verknocht was, werden bij eene in de bijzonderheden uitgewerkte berekening de kosten van dam en kanaal te zamen op f 2,500,000 geschat. Eene besparing van meer dan een half millioen zou dus waarschijnlijk te verwerven zijn door den dam de plaats van de brug te doen innemen. Maar die besparing is nog van gering belang in vergelijking van de andere voordeelen door de afdamming van het Sloe te verwerven. Daar door zullen Walcheren en Zuidbeveland voor goed aan den vasten wal verbonden zijn en de voornaamste der Zeeuwsche eilanden dien naam verliezen. Terwijl de brug aanmerkelijke onderhoudskosten vorderen zal, heeft men van het bestaan van den dam binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop de aanwinst van honderden bunders vruchtbaar land door aanslibbing te wachten, welker waarde eenmaal de kosten der thans aan te leggen werken meer dan vertegenwoordigen zal. De veiligheid der provincie Zeeland zal bij de afdamming niet weinig winnen. Verscheidene uren zeedijk zullen geen onderhoud meer vorderen en het getal der calamiteuse polders, over welker subsidiering van staatswege thans telkens wordt geklaagd, aanmerkelijk [illegible]. Tevens zal het kanaal van Vlissingen naar Middelburg niet slechts eene aanwinst voor Walcheren, maar in verband met het maritieme etablissement op de eerstgenoemde plaats [illegible]. De mogelijkheid zal daardoor ontstaan, [illegible] *nen door naar de Ooster Schelde in veiligheid te brengen.* Nog zou het kanaal er zeer toe kunnen bijdragen, dat het hoofddoel van den Zeeuwschen spoorweg, de verheffing van Vlissingen tot eene handelstad van beteekenis, bereikt wierd. Die stad zou dan toch eene soort van voorhaven van Middelburg worden, waar de handelsinrigtingen en kapitalen, die men te Vlissingen mist, aanwezig zijn, en bij de dubbele verbetering der gemeenschap de vroegere handelsgeest welligt met kracht zou ontwaken. Voor zoo ver uit het woord »verwikkelen" in de memorie van beantwoording gebruikt, af te leiden ware, dat bij de afdamming van het Sloe aan de internationale betrekking met Belgie moet worden gedacht, schijnt de herinnering niet overtollig, dat de verpligting van Nederland jegens dat land volgens het traktaat van 1839 niet verder gaat dan tot vervanging van een door kunstwerken onbruikbaar geworden waterweg door een anderen van gelijke gehalte.

Hierop volgen de beschouwingen over de financiele voorwaarden der concessien, waarop wij in een volgend nommer terugkomen.

Buitenlandsche tijdingen.

Amerika.

De berigten uit New-York van den 4 dezer, melden dat de bekende Walker, aan het hoofd eener bende vrijbuiters eene nieuwe expeditie tegen Nicaragua heeft ondernomen, en dat het ministerie, hetwelk in Costa-Rica ten gevolge der onlangs voorgevallen omwenteling opgetreden is, openbare verklaringen heeft afgelegd welke warmen bijval van de zijde der bevolking vonden.

Engeland.

Londen 17 october. The morning post zegt thans dat Engelands deelneming aan het congres nog onzeker is, dewijl zij afhangt van het door lord John Russell gestelde beding, te weten van de voorafgaande erkenning van het regt der Italianen om zelve hunne regering te kiezen.

— Uit Portsmouth wordt gemeld, dat een aantal mortierschepen, thans te Chatham liggende, in het aanstaande voorjaar naar China gezonden zullen worden. Ook is bevel gegeven om *het corps der militaire geneeskundigen in China* te versterken. Veertig officieren van gezondheid hebben last ontvangen om zich derwaarts te begeven.

Duitschland.

Weenen 14 october. Gelijk men weet heeft zich sedert eenigen tijd eene commissie te Verona bezig gehouden met het onderzoek naar de oorzaken van den ongunstigen toestand onzer troepen tijdens den veldtogt in Italie. Deze commissie heeft thans het resultaat harer werkzaamheden in een uitvoerig rapport aan den keizer medegedeeld. Naar men verneemt zijn ten gevolge van dit onderzoek verschillende feiten aan het licht gekomen, waardoor sommige burgerlijke en militaire autoriteiten ten zeerste gecompromitteerd worden. Het is toch daarbij ten volle gebleken, dat alle noodige levensmiddelen, kleedingstukken en andere behoeften ten dienste der manschappen in ruimen voorraad voorhanden waren, doch grootendeels verdwenen zijn, zonder dat iemand kan nagaan waar dat alles gebleven is, terwijl er bovendien op sommige rekeningen posten en cijfers voorkomen, die reeds op zich zelve de sprekendste bewijzen leveren van bedriegerij. Zoo vond de commissie o. a. op eene specifieke rekening een post van 30,000 zwanzigers, uitbetaald tot aankoop van lucifers!

Frankfort 14 october. Onder de talrijke thans geopperde hervormings-plannen, vindt het volgende wegens zijne eenvoudigheid en doelmatigheid, in Zuid-Duitschland vele aanhangers: 1. Oostenrijk en Pruissen zullen beiden met hun geheele grondgebied tot het duitsche verbond behooren; 2. bij de te nemen besluiten zal Oostenrijk elf stemmen, Pruissen elf stemmen en de gezamenlijke middel en kleinere duitsche staten mede elf *stemmen uitbrengen; 3. de gezamenlijke hiertoe behoorende* vorsten verbinden zich, om de door 22 stemmen genomen bondsbesluiten te erkennen en daaraan gevolg te geven; 4. geen duitsche bondsstaat zal zijn grondgebied door veroveringen kunnen vergrooten; 5. het gezamenlijke duitsche verbond heeft uitsluitend over gedane veroveringen te beschikken. Intusschen kan ook dit ontwerp even weinig op de goedkeuring der respective regeringen rekenen.

— De volgende bijzonderheden zijn bekend geworden, nopens de dezer dagen ingewijde en voor het publiek verkeer geopende vaste brug over den Rijn bij Keulen. De bouw, in junij 1855 aangevangen, is, na zoowel wegens den hoogen waterstand, als noodzakelijke wijzigingen in het plan van uitvoering, herhaalde malen gestaakt te zijn, eindelijk eerst in september dezes jaars in zooverre voltooid, dat de passage er over geopend is. De brug heeft eene lengte van 420 meters en rust op vier bogen, ieder ter wijdte van 98 meters, ondersteund door zuilen *ter dikte van 6½ en ter hoogte van 16 meters boven den gemiddelden waterstand.* Zij is over de geheele lengte in tweeën verdeeld, namelijk in een spoorweg ter breedte van 7½ en een rijweg van 5 meters ter weêrszijden met trottoirs van 1½ meter breed. Deze oppervlakte rust op vier kolossale balken, terwijl de daartegen opgerigte zuilen, ter breedte van 28 meters, even als de hoekmuren, op de uiteinden van vierkante en in het midden van achthoekige torentjes zijn voorzien. Deze spitsen verheffen zich op eene basis van 5.6 en 5 meters, tot eene hoogte van 23½ meters boven het water. Het tot den bouw gebezigde materiaal bedraagt 9750 kub. meters bazalt- en hardsteen; 28,750 kub. meters gebakken steen; 9,000,000 stuks metselsteenen, 150,000 hektoliters kalk en mortel; 5,500,000 ponden ijzer en 8200 kub. ellen timmerhout. Men heeft zich thans voorgesteld, aan de beide einden der brug een standbeeld op te rigten, en wel aan de zijde van Keulen het ruiterstandbeeld van den koning van Pruissen, en aan den kant van Deutz dat van den prins-regent.

Belgie.

Brussel 16 october. Door den koning is een driejaarlijksche prijs, bestaande in eene gouden medaille, ter waarde van fr. 150 en eene geldelijke toelage van fr. 500 à 1500, uitgeloofd voor het best gekeurde drama in de fransche taal, waarvan het *onderwerp aan de geschiedenis of aan het dagelijksch leven is* ontleend. Eene jury, uit drie leden van de koninklijke akademie bestaande, zal de ingezonden stukken beoordeelen, zullende de bekroonde stukken worden bestemd ter uitvoering op de septemberfeesten, het eerst volgende na het sluiten der driejaarlijksche periode, zijnde ditmaal op den 1 januarij 1861.

Frankrijk.

Parijs 18 october. Het reeds sedert een paar dagen algemeen verspreide geruoht dat de vrede tusschen Oostenrijk en Frankrijk te Zürich zou geteekend zijn, wordt door eene mededeeling van den Moniteur van heden volkomen bevestigd. De onderteekening heeft den 17 plaats gehad, en de Moniteur die alleen *het feit vermeldt, zonder er eenige bijzonderheden bij te voegen,* bewaart ook het stilzwijgen aangaande het bijeenroepen van een congres. Het is alzoo nog zeer onzeker of eene dergelijke bijeenkomst onder de voorwaarden is opgenomen, doch men zal op dit punt even als aangaande alle voorwaarden nu spoedig ingelicht worden. Men kan echter voor waar aannemen, hetgeen reeds eenige dagen geleden van verschillende zijden is gemeld, dat de financiele kwestie in verband met den afstand van Lombardye het punt is geweest dat bij de beraadslagingen het meeste bezwaar heeft opgeleverd. Ook dit punt zou nu, zonder de tusschenkomst van eene andere mogendheid waaromtrent verscheidene geruchten in omloop zijn geweest, zoodanig geregeld zijn, dat niet minder dan 250 millioen ten laste van Sardinie zijn gebragt.

— Het fransche gouvernement heeft de dagbladen uitgenoodigd om geene bisschoppelijke verklaringen betreffende den toestand van het pausdom en de gesteldheid der Romagna meer op te nemen. Deze uitnoodiging, gelijk staande met een verbod, heeft, volgens de daarbij gevoegde verklaring der regering, ten doel »de handelingen der bisschoppen en hunne waardigheid aan de heftige discussie der dagbladen te onttrekken."

Het katholieke dagblad L'univers, hetwelk reeds een aantal bisschoppelijke verklaringen betreffende die zaak had openbaar gemaakt en er nog zeven ter openbaarmaking ontvangen had, onderwerpt zich aan dat verbod, doch niet zonder tegenspraak. »De taal der bisschoppen (zegt dat blad) was de sterkte der katholieken bij al de zoo bedenkelijke omstandigheden, waarin de kerk en de burgermaatschappij zich in de laatste dertig jaren hebben bevonden. Nooit heeft die taal zich laten hooren zonder, even als thans, eenen vloed van scheldwoorden te doen losbreken; zij heeft zich daardoor niet tot zwijgen laten brengen, en zij heeft de bovenhand gehouden omdat zij, een uitvloeisel van de edelste gezindheid zijnde, zulk eene gezindheid ook aan anderen inboezemde. Het gouvernement van keizer Napoleon III *heeft telkens nadrukkelijke betuigingen van eerbied voor* de regten der kerk afgelegd; het zou onbegrijpelijk zijn, zoo het de pers, als middel tot openbaarmaking, hetwelk aan een ieder ten dienste staat, aan de bisschoppen wilde ontnemen en de katholieken wilde berooven van de gezamenlijke toespraak hunner voornaamste herders, welke hun altijd zoo dringend liefde voor orde, geregtigheid en vrijheid aanbevolen hebben.

Indien dat verbod van blijvenden aard ware, zouden wij voor ons moeten zeggen dat het beste gedeelte der burgerlijke en godsdienstige vrijheid ons ontnomen is; dan zouden wij ons zonder leiddraad, zonder voorlichting en zonder beschutting bevinden, en zou de tijd weldra komen waarin er op het ruime terrein der discussie geene plaats meer voor de katholieke dagbladpers zou zijn."

Spanje.

In de zitting der kamer van volksafgevaardigden van den 11 dezer, heeft de maarschalk O'Donnell, de minister van oorlog en voorzitter van den ministerraad, verklaard dat Spanje aan Marocco zonder verder uitstel den oorlog zou aandoen, tenzij de maroccaansche regering binnen den haar gestelden termijn, welke den 15 dezer zou eindigen, de eischen van het spaansche gouvernement *inwilligde. Den 16 dezer* was er te Madrid geen voldoend antwoord van de maroccaansche regering ontvangen, zoodat de oorlog onvermijdelijk geacht werd.

De maarschalk Serrano heeft dien ten gevolge gisteren morgen Madrid verlaten. Onze consul te Tanger moet gisteren avond scheep gegaan zijn. Zoo er, nadat onze vlag te Tanger

zal zijn ingetrokken, nog een aanbod van voldoening door Marocco mogt worden gedaan, zal daarop geen acht worden geslagen.

Italie.

Gedurig worden er nog personen, terzake van den moord van graaf Anviti, gevangen genomen. In sommige turinsche dagbladen is verzekerd, dat in deze stad piemontesche troepen in bezetting zouden liggen. Dit is onwaar. De generaal Ribosti, die de gezamelijke krijgsmagt der midden-italiaansche staten, alhier aanwezig, kommandeert, heeft eene verordening uitgevaardigd, bij welke het dragen van militaire kleeding door lieden die daartoe niet geregtigd zijn, gestrengelijk wordt verboden.

Zeetijdingen.

Heden is te Nieuwediep binnengekomen het clipperschip *Zeelandia* gez. W. Blaakhert. Aan boord was alles wel.

— Den 21 augustus, is te Batavia gearriveerd het barkschip *Pauline*, gezagvoerder B. J. Post. Schip en equipage waren in goeden staat.

— Ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Belgie bestemd: den 17 dezer *Jane*, gez. Brooks, Middlesbro; *Euphrosyne*, gez. Pearce, Falmouth; *Vervienne*, gez. Julien, Requejade; *Sirene*, gez. van Gelderen, Buenos Ayres; *Johanna*, gez. Drent, Londen; *Minerva*, gez. Taylor, Newcastle; *August*, gez. Waldack, *City of Rotterdam*, gez. Arnold, beide van Liverpool; *Renoncule*, gez. Marion, St. Vincent; *Hero*, gez. Hogden, Londen; den 18den *Hellas*, gez. Pens, Stettin; *Carl & Anna*, gez. Eckersberg, Stockholm; *Margaretha*, gez. Poll, Riga; *Bellerophon*, gez. Trapp, Memel; *Mercur*, gez. Rottgers Riga; *Minerva*, gez. Borgmann, Bergen; *St. Pierre*, gez. Seveno, Bordeaux; *Hope*, gez. Cummings, Morlmein; *Havering*, gez. Rickaby, Akyab; *Anna Luitzea*, gez. Voss, Dantzig; *Isabella*, gez. Beekman, Liverpool; *Louise*, gez. Eichmann, Riga.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 19 october.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 35. Lijnolie op zes weken f 32½.

Middelburg 18 october.

Patentolie f 37½. Raapolie f 35¼. Lijnolie f 35¼ per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 19 october.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	64¼
	dito Nationale dito	3 "	76⅝
	dito dito dito	4 "	97⅝
	Aand. Handelmaatschappij	4½ "	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 "	104¼
	Certific. Hope & co.	4 "	82⅝
	dito dito 1855, 6de serie	5 "	100¼
	dito	6 "	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)		222
	dito dito (onafgefourneerd)		—
Polen.	Schatkistobligatien	4 "	78½
Spanje.	Obligatien	1½ "	33⅝
	dito binnenlandsch	3 "	42⅞
	Certific. coupons bewijzen		—
	Crediet instelling (gefourneerd)		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 "	54½
	dito amsterdamsche	5 "	73¼
	dito nationale	5 "	59½
	dito 1847/1852	2½ "	29
	Bank actien	3 "	860
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ "	51⅝
Portugal.	Obligatien	3 "	44½
	dito nieuwe	3 "	43½
Grenada.	dito		15¾
Venezuela.	dito	2½ "	27⅝
Illinois.	dito	7 "	80¾
Mexico.	dito	3 "	21½

Beurs van Londen, 18 oct. ten 12 ure. Consols 96⅜

Beurs van Weenen, 18 oct. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 72.—.

Beurs van Parijs, 18 oct. (slotprijzen.) 4½ pct. compt —.— 3 pct. 69,75.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 17 october.

Metalliek f 23,70; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,— ½; Engelsche Russen f 11,62½; Fransche f 5,62½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,50; Russische in zilveren roebels f 33,75; Poolsche in fl f 26,87½; Nationale metalliek f —,—; Dollars f 2,34.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in OCTOBER—NOVEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Donderdag	20	's morg.	6,30	Vrijdag	21	's midd.	12 ure.
Vrijdag	21	"	7 ure.	Zaturdag	22	's morg.	6
Zaturdag	22	"	8	Zondag	23	"	6
Zondag	23	"	9	Maandag	24	"	7
Maandag	24	"	9,30	Dingsdag	25	"	7
Dingsdag	25	"	10,30	Woensdag	26	"	8,30
Donderdag	27	"	11,30	Vrijdag	28	"	9,30
Vrijdag	28	"	6	Zaturdag	29	"	9,30
Zaturdag	29	"	6	Zondag	30	"	10,30
Zondag	30	"	6	Maandag	31	"	10,30
Maandag	31	"	6	Dingsdag	1	"	10,30
Dingsdag	1	"	6	Woensdag	2	"	10,30

Advertentien.

Ondertrouwd:

J. DEKKERS
en
J. VAN DEN BERGEN.

Vlissingen,
den 19 October 1859.

Eenige kennisgeving.

Al de genen die nog iets te vorderen hebben van den ondergeteekende, worden verzocht om hunne Rekeningen in te zenden ten zijnen huize in de Noordstraat, vóór den 31 October aanstaande.

Vlissingen, 19 October 1859. A. SCHRAM.

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zeeland, te zamen gesteld ter voldoening aan art. 11 der Wet op het Notarisambt, van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20), tot het afnemen der Examina van hen die verlangen mogten zich in staat gesteld te zien om naar het Ambt van Notaris te dingen, maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat zij tot het bedoelde einde zal vaceren op Woensdag den 23 November aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, en volgende dagen is 't nood, in een der Vertrekken van het Hofgebouw.

De Commissie herinnert voorts de Adspiranten aan de voorschriften van art. 3 der voorschrevene Wet, en verlangt overigens dat zoodanige stukken, welke aan haar moeten worden ingediend, tijdig en portvrij zullen worden bezorgd ter Griffie van den Hove.

Middelburg, den 18 October 1859.

De Commissie voornoemd,

De Procureur-Generaal in Zeeland,
M. VERBRUGGE.

J. G. SCHORER, Raadsheer.
A. W. S. HURGRONJE, Raadsheer.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Woensdag den 26 October 1859, des avonds ten zeven ure, in het **NOTARISHUIS, in de Abdij** te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag te koop aanbieden

1. Een **HUIS EN ERVE**, staande en gelegen te Middelburg, aan den Noordstraatweg, wijk S no. 29.

2. Een **HUIS EN ERVE**, gelegen als voren, in de Vlissingschestraat, Wijk I no. 164.

3. Een **HUIS EN ERVE**, gelegen als voren, op het Vlissingsche Wagenplein, wijk P no. 229.

Voorschreven Huizen en Erven zijn daags vóór en op den dag der Verkooping voor een ieder te bezigtigen, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure; **doch het 2de Perceel niet anders dan met een Toegangkaartje**, bij bovengenoemden Notaris te bekomen.

VOORTS zal gemelde Notaris, ten zelfden dage, des middags ten één ure, vóór het 1ste Perceel, wijk S no. 29, bewoond geweest door de Wedawe SCHOUT, nog publiek verkoopen

EEN ZINDELIJKEN INBOEDEL,

bestaande in Eikenhouten Kabinet, 3 Ladetafels, Hangklok, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Koper en Tin, gemaakt **Goud** en **Zilver**, eenige **Vrouwekleederen** en hetgeen meer zal worden geveild.

VERKOOPING van HEESAARD, Wilgen TRONKEN en VAAMHOUT, Zaturdag den 29 October 1859, des voormiddags ten 10 ure, te **Nieuwland**, op de Hofstede bewoond door L. A. DIERIKX.

De Notaris P. LOEFF, residerende te Koudekerke, zal op Dingsdag den 1 November 1859, des voormiddags ten 10 ure, te **Grijpskerke**, op het Dorp, in het openbaar presenteren te verkoopen:

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ AFBRAAK,

waaronder Greinen en Dennen Ribhout van 5 tot 8 El lang, Kinderbalkjes, Zolder- en Dekdeelen, Schuif- en Deurkozijnen, Eiken Meatputpalen en dito Planken, Klaanyborden, Panlatten, eene groote partij nieuwe Planken en Sparren, groote en kleine Metselsteen, Dakpannen, Leitjes, Stoepsteenen, zes nieuwe Kruiwagens, twee Driewielskarren, nieuwe Egge, Kleerkist, IJzelede, IJzeren Platen, eene partij Oud IJzer en hetgeen meer zal worden geveild.

Door vertrek naar elders zal in de laatste helft der maand November, op later te bepalen dag, te **Middelburg** publiek worden geveild,

Eene goed beklante en sedert jaren gevestigde

KRUIDENIERS-AFFAIRE,

met annexe **Stalling** voor 70 Paarden, een volledigen **Toestel** tot het maken van **Patentolie**, benevens **Likeurstokerij**, staande en gelegen te Middelburg, in de Noordpoortstraat; alsmede een **PAKHUIS**, staande op den Achtersingel aldaar.

Deze zaak blijft inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DE GRAFT te Middelburg. Brieven franco.

TWEE PAARDEN TE KOOP bij den Heer SPRENGER, te Oostkapelle.

VOLKOMENE GENEZING VAN STOTTEREN, STAMELEN

EN OVERIGE

SPRAAKGEBREKEN,

zonder Medecijnen of Operatien.

In korten tijd kan men van dit ongelukkig gebrek voor altijd geholpen worden, waarvan ik in staat ben aan belanghebbenden de overtuiging te geven, niet alleen door loffelijke vermeldingen in onderscheidene Couranten en Attesten van Heeren Geneeskundigen, maar kan ben thans alhier Personen doen kennen, vroeger zware lijders, die nu duidelijk en gearticuleerd spreken en lezen kunnen.

Consultatien van 's morgens 10 tot 's namiddags 5 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Wed. MENSCHAART, in den Kortendelft, G no. 9. Brieven franco.

J. S. BEER.

BERIGT AAN DEN BOERENSTAND.

Daar een mijner Correspondenten het fabriceren van Vilten Hoeden heeft gestaakt, en mij, ondergeteekende met den FINALEN UITVERKOOP zijner voorradige Hoeden belast heeft, heb ik de eer door deze te berigten, dat genoemde

BOERENHOEDEN

van heden af bij mij VERRE BENEDEN FABRIEKSPRIJS zullen worden uitverkocht, en tevens voor derzelver deugdelijkheid wordt ingestaan.

De genen die van dit buitengewone voordeel willen profiteren, vervoegen zich bij

A. VAN ROOZENDAAL,

LANGENDELFT, B 122, te MIDDELBURG.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.